

**ЖЫЛЖЫМАЛЫ МҮЛІКТІ КЕПІЛГЕ ҚОЮ АРҚЫЛЫ
100 АЕК-ТЕН АСАТЫН СОМАҒА МИКРОКРЕДИТ БЕРУ ТУРАЛЫ
ШАРТТЫҢ СТАНДАРТТЫҚ ТАЛАПТАРЫ
(ҚОСЫЛУ ШАРТЫ)**

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде 100 айлық есептік көрсеткіштен асатын сомаға жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы микрокредит беру туралы шарттың осы Стандартты талаптары (бұдан әрі — Қосылу шарты) «Демеу Капиталы11 Ломбард» жауапкершілігі шектеулі серіктестігімен (бұдан әрі — Ломбард) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 389-бабында көзделген қосылу тәртібімен микрокредит беру туралы шарттар жасасуға арналған.

Микрокредит беру туралы шарт Ломбард пен микрокредит алушы жеке тұлғаның (бұдан әрі — Қарыз алушы) Кепіл билетін, оның ішінде қосылу туралы өтінішті, микрокредит берудің жеке талаптарын және жылжымалы мүлік кепілінің талаптарын қамтитын құжатты, қол қоюы арқылы жасалады.

Микрокредит беру туралы шарт бойынша міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін Ломбардқа жылжымалы мүлікті кепілге беретін жеке тұлға Кепіл беруші деп аталады. Егер кепіл нысанасы Қарыз алушыға тиесілі болса, Қарыз алушы бір мезгілде Кепіл беруші болып табылады. Қосылу шарты тиісті Кепіл билетіне қол қойылған күні қолданыста болған және Ломбардтың ресми интернет-ресурсында орналастырылған редакцияда қолданылады.

Микрокредит беру туралы шарт мыналарды қамтиды:

1. осы Қосылу шарты;
2. микрокредиттің жеке талаптарын, кепіл талаптарын және қосылу туралы өтінішті қамтитын Кепіл билеті;
3. Негізгі ақпараттық құжат;
4. микрокредиттің жарамдылығын бағалау нәтижесін қамтитын құжат;
5. микрокредитті өтеу кестесі — ол ресімделген жағдайда;
6. тараптар жасасқан шартқа енгізілген өзгерістер мен толықтырулар;
7. Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе тараптардың келісімінде шарттың ажырамас бөліктері деп танылған өзге де құжаттар.

Көрсетілген құжаттар жиынтығында жылжымалы мүлікті кепілге қою арқылы микрокредит беру туралы бірыңғай шартты құрайды және бұдан әрі «Шарт» деп аталады.

Осы Қосылу шартының талаптары мен Кепіл билетінің жеке талаптары арасында қайшылықтар болған жағдайда, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше көзделмесе, Кепіл билетінің жеке талаптары қолданылады.

Ломбардтың микрокредиттер беру қағидалары Қазақстан Республикасының заңнамасына және Шартқа қайшы келмейтін бөлігінде тараптардың қатынастарына қолданылады. Қарыз алушының және Кепіл берушінің құқықтары мен міндеттеріне тікелей қатысты Қағидалардың ережелері олар Қазақстан Республикасының заңнамасында, Шартта көзделген немесе тиісті тұлға міндеттеме қабылдағанға дейін оның назарына жеткізілген жағдайда ғана қолданылады.

1. ЖАЛПЫ ШАРТТАР

1.1. Шарт бойынша Ломбард Қарыз алушыға теңгемен микрокредит береді, ал Қарыз алушы микрокредит сомасын қайтаруға, сыйақы төлеуге және Шартта және Кепіл билетінде белгіленген тәртіппен және мерзімдерде өзге де міндеттемелерді орындауға міндеттенеді. Міндеттемелердің орындалуы жеке пайдалануға арналған және Ломбардқа кепілге берілетін жылжымалы мүліктің кепілімен қамтамасыз етіледі.

1.2. Осы Шарт сомасы 100 айлық есептік көрсеткіштен асатын және ломбардтар беретін тұтынушылық микрокредиттер үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекті мөлшерден аспайтын микрокредиттерге қолданылады.

Микрокредиттің нақты сомасы мен мерзімі Қазақстан Республикасының заңнамасында, Ломбардтың Қағидаларында және тиісті микрокредит беру бағдарламасында белгіленген талаптар шегінде Кепіл билетінде айқындалады.

1.3. Микрокредит сомасы, сыйақы мөлшерлемесі, сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесі, артық төлем сомасы, өтеу тәсілі мен әдісі, кепіл нысанасы туралы мәліметтер және оның бағалау құны, сондай-ақ өзге де жеке талаптар Кепіл билетінде айқындалады. Шарт жасалғаннан кейін микрокредит сомасын ұлғайтуға жол берілмейді.

Шарт бойынша екі немесе одан да көп міндетті төлем белгіленген жағдайда, оған Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген мәліметтерді қамтитын өтеу кестесі қоса беріледі. Біржолғы өтеу кезінде, егер жеке талаптар мен төлем жасау күні Кепіл билетінде толық көрсетілген болса, жеке өтеу кестесі жасалмайды.

Шарт тараптардың міндеттемелері толық орындалғанға немесе тоқтатылғанға дейін қолданылады.

1.4. Микрокредит тұтынушылық мақсаттарға Шарт жасалғаннан кейін, міндетті тексерулер жүргізілгеннен, бағалау жасалғаннан және кепіл нысанасы Ломбардқа берілгеннен кейін қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз тәсілмен беріледі.

Микрокредитті беру күні мен фактісі кассалық, банктік немесе өзге де төлем құжатымен расталады.

1.5. Берешекті өтеу Ломбард кассасына қолма-қол ақша енгізу арқылы немесе Кепіл билетінде көрсетілген не Ломбардтың ресми арнасы арқылы хабарланған Ломбардтың банктік деректемелері бойынша қолма-қол ақшасыз тәсілмен жүзеге асырылады.

Төлем жасалған күн болып Ломбард кассасының ақшаны қабылдаған күні немесе ақша қаражатының Ломбардтың банктік шотына түскен күні есептеледі. Үшінші тұлғалардың комиссияларын Қарыз алушы өз бетінше төлейді.

Егер төлем мерзімі демалыс немесе мереке күніне сәйкес келсе, төлем келесі жұмыс күні жүргізілуі мүмкін және осы кезең үшін тұрақсыздық айыбы есептелмейді.

1.6. Микрокредит кестеге сәйкес біржолғы төлеммен немесе мерзімді төлемдермен өтеледі. Қарыз алушы белгіленген мерзімге дейін төлемдерді толық немесе ішінара мерзімінен бұрын өтеуге құқылы.

Ішінара өтеу, егер тараптар жазбаша түрде өзгеше келіспесе, түпкілікті өтеу күнін өзгертпейді.

1.7. Егер енгізілген төлем міндеттемелерді толық орындауға жеткіліксіз болса, ол берешекті өтеуге мынадай кезектілікпен бағытталады:

1. негізгі борыш;
2. сыйақы;
3. тұрақсыздық айыбы.

Өзге шығыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен ғана өндіріп алынады.

1.8. Микрокредит сомасын қайтару және (немесе) сыйақыны төлеу мерзімі өткізіліп кеткен жағдайда, Ломбард Кепіл билетінде көрсетілген мөлшерде тұрақсыздық айыбын есептеуге құқылы.

Тұрақсыздық айыбының мөлшері, есептеу базасы, кезеңі және тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес микрокредиттің сомасын, мерзімін және өзге де талаптарын ескере отырып айқындалады.

Тұрақсыздық айыбы тиісті микрокредит санаты үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шекті мөлшерден аспауға тиіс.

1.9. Микрокредитті пайдаланғаны үшін Қарыз алушы Кепіл билетінде көрсетілген мөлшерде және тәртіппен сыйақы төлейді.

Сыйақы мөлшерлемесінің және сыйақының жылдық тиімді мөлшерлемесінің мөлшері Қазақстан Республикасының заңнамасында тиісті микрокредит санаты үшін белгіленген шекті мәндерден аспауға тиіс.

Егер микрокредиттің сомасы мен мерзімін ескере отырып, Қарыз алушы төлемдерінің (негізгі борыш сомасынан басқа) жиынтық мөлшерін шектеу Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленсе, мұндай төлемдер тиісті шекті мөлшерден аспауға тиіс. Осы шекке жеткен кезде аталған шекке енгізілетін төлемдерді одан әрі есептеу тоқтатылады.

Ломбард сыйақы мөлшерлемесін, микрокредит сомасын біржақты тәртіппен ұлғайтуға немесе жаңа төлемдерді енгізуге құқылы емес.

1.10. Микрокредит мерзімі тараптардың келісімі бойынша ғана, егер кепіл нысанасы өткізілмеген және ұзарту Қазақстан Республикасының заңнамасында рұқсат етілген жағдайда ұзартылуы мүмкін.

Ұзарту автоматты түрде жүзеге асырылмайды және өзгертілген талаптарды айқындауға және тараптардың келісімін растауға мүмкіндік беретін құжатпен рәсімделеді.

Егер ұзартуды беру міндеті заңнамада немесе тараптардың келісімінде көзделмесе, Ломбард ұзартудан бас тартуға құқылы.

Ұзартуларды ескере отырып, микрокредиттің жалпы мерзімі Қазақстан Республикасының заңнамасында тиісті микрокредит түрі үшін белгіленген шекті мерзімнен аспауға тиіс.

1.11. Кепіл нысанасы, оның сипаттамалары, жай-күйі, жиынтықтылығы және бағалау құны Кепіл билетінде көрсетіледі.

Кепіл билетіне қол қою арқылы Кепіл беруші кепіл нысанасының өзіне заңды негізде тиесілі екенін, оған тыйым салынбағанын, тұтқынға алынбағанын, кепілде немесе өзге де ауыртпалықта тұрмағанын, даудың нысанасы болып табылмайтынын және қылмыстық жолмен алынбағанын; ол туралы ұсынылған мәліметтердің дұрыс екенін; мүлікті кепілге беру үшін қажетті үшінші тұлғалардың келісімдері алынғанын немесе мұндай келісімдердің талап етілмейтінін растайды. Бағалау құны Шарттың мақсаттары үшін Ломбард пен Кепіл берушінің келісімі бойынша айқындалады және мүліктің нарықтық немесе кейіннен өткізілетін құнына кепілдік болып табылмайды.

1.12. Кепіл нысанасы іс жүзінде Ломбардқа берілген сәттен бастап Ломбардтың иелігінде және сақтауында болады. Ломбард кепіл нысанасын қарап-тексеруге, өлшеуге, таразылауға, фотосуретке түсіруге, буып-түюге, таңбалауға және мөрлеуге құқылы.

Өндіріп алуға заңды негіздер туындағанға дейін Ломбард кепіл нысанасын пайдалануға немесе оған билік етуге құқылы емес.

Қамтамасыз етілген міндеттемелер толық орындалғаннан кейін кепіл нысанасы алушының жеке басы сәйкестендірілгеннен соң Кепіл берушіге немесе оның тиісті түрде уәкілеттік берілген өкіліне қайтарылады.

1.13. Микрокредитті өтеу мерзімі өткеннен кейін Ломбард кепіл нысанасын кемінде күнтізбелік 30 (отыз) күн бойы немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге мерзім ішінде сақтауды жалғастырады.

Көрсетілген мерзім ішінде кепіл нысанасы сатылуға немесе Ломбардтың меншігіне өтуге жатпайды.

Кепіл нысанасы нақты сатылғанға дейін Қарыз алушы қамтамасыз етілген міндеттемелерді толық орындауға және кепілге қойылған мүлікті қайтарып алуға құқылы.

Берешекті ішінара өтеу өздігінен сақтау мерзімінің өтуін тоқтатпайды, микрокредит мерзімінің ұзартылғанын білдірмейді және Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе тараптардың келісімінде өзгеше көзделмесе, кейіннен кепіл нысанасына өндіріп алуды қолдануға кедергі келтірмейді.

1.14. Қарыз алушы міндеттемелерді орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасына және Шартқа сәйкес кепіл нысанасына сот тәртібімен немесе соттан тыс тәртіппен өндіріп алуды қолдануға құқылы.

Кепіл беруші Ломбардқа Шарттың 1.13-тармағында көзделген сақтау мерзімі өткеннен кейін, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тыйымдар немесе шектеулер болмаған жағдайда, кепіл нысанасын соттан тыс тәртіппен, оның ішінде сауда-саттық өткізбей өткізу құқығын береді.

Өткізу тәсілі мен бағасын Ломбард мүліктің нақты жай-күйін, сұранысты, нарық конъюнктурасын және оның өткізу құнына әсер ететін өзге де мән-жайларды ескере отырып айқындайды.

Міндетті мемлекеттік тіркеуге жататын кепіл нысанасына өндіріп алуды қолдану және оны өткізу Қазақстан Республикасының заңнамасында тиісті мүлік үшін белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Кепіл нысанасын өткізудің фактісі, күні, тәсілі және бағасы Ломбардтың есепке алу құжаттарында көрсетіледі.

Кепіл нысанасының Ломбардтың меншігіне өтуіне тек Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен жол беріледі.

1.15. Кепіл нысанасын өткізуден алынған сома Шарттың 1.7-тармағында белгіленген кезектілікпен берешекті өтеуге бағытталады. Берешек және заңды түрде ұсталған өзге де сомалар өтелгеннен кейін қалған ақша қаражаты Кепіл берушіге қайтарылуға тиіс.

Егер Қарыз алушы бір мезгілде Кепіл беруші болып табылса, кепіл нысанасын өткізу немесе оның Ломбардтың меншігіне өтуі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Шарттың және кепілмен қамтамасыз етілген міндеттемелердің тоқтатылуына әкеп соғады.

1.16. Ломбард жауапкершіліктен босатуға негіз болатын мән-жайлардың Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделгенін дәлелдей алмаған жағдайда, кепіл нысанасының жоғалғаны, жетіспеуі, ауыстырылып жіберілуі немесе бүлінуі үшін жауапты болады.

Егер Ломбард сақтау талаптарын бұзбаған болса, мүліктің табиғи тозуы, жасырын кемшіліктері немесе ішкі қасиеттері салдарынан оның жай-күйінің нашарлауы үшін жауапты болмайды.

1.17. Шартты орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және Шартқа сәйкес жауапты болады.

Қарыз алушы болып табылмайтын Кепіл беруші, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе жеке жасалған келісімде тікелей өзгеше көзделмесе, қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша берілген кепіл нысанасының құны шегінде жауап береді.

Тарап Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер болған кезде екінші тарапқа құжатпен расталған залалды өтейді.

2. ҚАРЫЗ АЛУШЫ МЕН КЕПІЛ БЕРУШІНІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

2.1. Қарыз алушы Шарт жасалғанға дейін микрокредиттің талаптары, қарыздың құны, оны өтеу тәртібі, төлем мерзімін өткізіп алудың салдары, кепіл талаптары және берешекті реттеу тәртібі туралы толық әрі дұрыс ақпарат алуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген құжаттарды алуға құқылы.

2.2. Қарыз алушы Шарт бойынша түсіндірмелерді, жүргізілген төлемдердің расталуын, сондай-ақ жазбаша немесе электрондық сұрау салу негізінде Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімде берешектің жай-күйі, жүргізілген төлемдер және микрокредитті толық өтеу үшін қажетті сома туралы мәліметтерді тегін алуға құқылы.

2.3. Қарыз алушы кез келген уақытта микрокредитті мерзімінен бұрын толық немесе ішінара тұрақсыздық айыбын, комиссияны немесе мерзімінен бұрын өтегені үшін өзге де қосымша төлемдерді төлемей өтеуге құқылы.

Толық өтеген кезде Қарыз алушы негізгі борышты, микрокредитті нақты пайдаланған кезең үшін есептелген сыйақыны және заңды түрде есептелген өзге де сомаларды төлейді.

Егер тараптар өзгеше келіспесе, микрокредитті ішінара мерзімінен бұрын өтеу Шарттың қолданылу мерзімін өзгертпейді.

2.4. Қарыз алушы мен Кепіл беруші:

1. Кепіл билетіне қол қойғанға дейін кепіл нысанасының сипаттамасымен, жай-күйімен және бағалау құнымен танысуға;
2. қамтамасыз етілген міндеттемелер толық орындалғаннан кейін және кепіл нысанасы өткізілгенге дейін оны қайтарып алуға;
3. қайтару кезінде кепіл нысанасын қарап шығуға және оның жай-күйі мен жиынтықтылығын тексеруге;
4. Ломбардтың кінәсінен кепіл нысанасының жоғалуы, жетіспеуі, ауыстырылып жіберілуі немесе бүлінуі салдарынан келтірілген залалдың өтелуін талап етуге;
5. кепіл нысанасының өткізілуі туралы мәліметтерді және берешек пен заңды түрде ұсталған өзге де сомалар өтелгеннен кейін қалған ақша қаражатын алуға құқылы.

2.5. Қарыз алушы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен Шарттың талаптарын өзгерту және берешекті реттеу туралы өтінішпен Ломбардқа жүгінуге құқылы.

Өтініш беру өздігінен Шарттың талаптарын өзгертпейді және егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе тараптардың келісімінде өзгеше көзделмесе, Қарыз алушыны міндеттемелерін орындаудан босатпайды.

Өтінішті қарау нәтижелері бойынша Қарыз алушы Ломбардтың келісімі, қарсы ұсынысы немесе дәлелді бас тартуы туралы шешімін алуға құқылы.

2.6. Қарыз алушы, Кепіл беруші және қаржылық қызметтерді өзге де тұтынушы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен Ломбардқа, микроқаржы омбудсманына, уәкілетті мемлекеттік органдарға және сотқа өтініштермен және шағымдармен жүгінуге құқылы. Ломбардқа немесе омбудсманға жүгіну сот арқылы қорғалу құқығынан айырмайды.

2.7. Қарыз алушы Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және мерзімде Ломбард Қарыз алушының жағдайын жақсарту мақсатында біржақты тәртіппен қолданған талаптардан бас тартуға құқылы.

Мұндай бас тарту бұрын қолданылған талаптарға қайта оралудан басқа, айыппұлдарға, комиссияларға немесе өзге де қолайсыз салдарға әкеп соқпайды.

2.8. Мерзімді әскери қызметке шақырылған Қарыз алушы әскери қызмет өткеру кезеңінде және ол аяқталғаннан кейін заңда белгіленген кезең ішінде Шарт бойынша міндеттемелерді орындауды кейінге қалдыруға және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жеңілдіктерді пайдалануға құқылы.

2.9. Қарыз алушы мен Кепіл беруші Қазақстан Республикасының заңнамасында, Кепіл билетінде және Шартта көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқылы.

3. ЛОМБАРДТЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ

3.1. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптарын орындау, сондай-ақ тұлғаны сәйкестендіру, өтінішті қарау, микрокредиттің жарамдылығын және қарыз алушының төлем қабілеттілігін бағалау, кепіл нысанасын тексеру, Шартты жасасу және орындау үшін Қарыз алушыдан, Кепіл берушіден және олардың өкілдерінен қажетті құжаттарды, мәліметтерді және келісімдерді талап етуге құқылы.

3.2. Шарт жасалғанға дейін Ломбард:

1. микрокредиттің ұсынылатын сомасын, мерзімін және өзге де талаптарын айқындауға;
2. микрокредиттің аздау сомасын немесе өзге мерзімін ұсынуға;
3. микрокредит беруден бас тартуға;
4. егер мүлік Ломбардтың немесе заңнаманың талаптарына сәйкес келмесе, оны сенімді түрде сәйкестендіру, бағалау немесе қауіпсіз сақтау мүмкін болмаса, оны кепілге қабылдаудан бас тартуға құқылы.

Өтініш беру, консультация өткізу және мүлікті бағалау Ломбардқа микрокредит беруге міндет жүктемейді.

3.3. Ломбард кепілге ұсынылған мүлікті өз бетінше қарап-тексеруге, өлшеуге, таразыға тартуға, сынақтан өткізуге, фотосуретке түсіруге, буып-түюге, таңбалауға және бағалауға, сондай-ақ оның бағалау құнын және микрокредиттің ең жоғары сомасын айқындауға құқылы.

3.4. Ломбард Қарыз алушыдан немесе үшінші тұлғадан міндеттеменің орындалуын қабылдауға, төлемді сәйкестендіру үшін қажетті мәліметтерді талап етуге және түскен қаражатты Шартта белгіленген кезектілікпен есепке алуға құқылы.

Ішінара төлемді қабылдау мерзімді ұзартуды, Шарт талаптарының өзгертілгенін немесе Ломбардтың талаптың қалған бөлігінен бас тартқанын білдірмейді.

3.5. Ломбард Қарыз алушының жағдайын жақсарту мақсатында ғана Шарттың талаптарын біржақты тәртіппен өзгертуге, оның ішінде сыйақы мөлшерлемесін немесе тұрақсыздық айыбын азайтуға, кейінге қалдыруды ұсынуға және өзге де жеңілдікті талаптарды қолдануға құқылы.

3.6. Қарыз алушының Шарт талаптарын өзгерту туралы өтінішін қарау нәтижелері бойынша Ломбард ұсынылған талаптармен келісуге, өзге талаптарды ұсынуға немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда Шартты өзгертуден бас тартуға құқылы.

3.7. Міндеттемелер орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда Ломбард заңнамада белгіленген тәртіппен:

1. берешекті өтеуді талап етуге;
2. Қарыз алушыға және Кепіл берушіге хабарламалар жіберуге әрі олармен өзара іс-қимыл жасауға;
3. берешекті реттеу шараларын ұсынуға;
4. берешекті коллекторлық агенттікке беруге;
5. атқарушылық жазба жасау үшін нотариусқа не сотқа жүгінуге;
6. кепіл нысанасына өндіріп алуды қолданып, оны өткізуге;
7. талап ету құқығын басқа тұлғаға беруге;
8. заңнамада көзделген өзге де шараларды қолдануға құқылы.

Егер бұл бір соманы екі рет өндіріп алуға әкелмесе, бірнеше шараны қатар қолдануға жол беріледі.

3.8. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында және Кепіл билетінде рұқсат етілген тәсілдермен және жиілікпен берешек мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасауға құқылы. Үшінші тұлғалармен өзара іс-қимыл жасауға тек заңнамада көзделген жағдайларда және шектерде ғана жол беріледі.

3.9. Ломбард сотқа дейінгі өндіріп алу және берешекті реттеу мақсатында берешекті коллекторлық агенттікке беруге құқылы. Егер тараптар өзгеше тікелей рәсімдемесе, мұндай беру Қарыз алушының міндеттемелерінің мөлшерін өзгертпейді және талап ету құқығын беруді білдірмейді.

3.10. Заңды негіздер болған кезде Ломбард атқарушылық жазба жасау үшін нотариусқа немесе сотқа жүгінуге құқылы.

Кепіл билетіне қол қою Қарыз алушының болашақтағы кез келген берешек есебімен алдын ала сөзсіз келіскенін білдірмейді және оны қарсылық білдіру және шағым жасау құқығынан айырмайды.

3.11. Ломбард заңнамада және Шартта рұқсат етілген жағдайда кепіл нысанасына сот тәртібімен немесе соттан тыс тәртіппен өндіріп алуды қолдануға, оның ішінде оны сауда-саттық өткізбей өткізуге құқылы.

Кепіл нысанасы нақты өткізілгенге дейін Қарыз алушы қамтамасыз етілген міндеттемелерді толық көлемде орындауға құқылы.

3.12. Ломбард талап ету құқығын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мұндай құқықты беруге рұқсат етілген тұлғаға беруге құқылы. Талап ету құқығын беру Қарыз алушының міндеттемелерін ұлғайтпауы және оның жағдайын нашарлатпауы тиіс.

3.13. Ломбард дербес деректерді өңдеуге, мәліметтерді кредиттік бюроларға беруге, мүлікті сақтау, бағалау, өткізу, төлемдерді қабылдау және өзге де қызмет көрсету үшін үшінші тұлғаларды тартуға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқылы.

4. ЛОМБАРДТЫҢ МІНДЕТТЕРІ

4.1. Шарт жасалғанға дейін Ломбард Өтініш берушіге микрокредиттің талаптары туралы толық әрі анық ақпарат беруге, Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген консультацияны, сәйкестендіруді, жарамдылығын бағалауды және өзге де міндетті тексерулерді жүргізуге, сондай-ақ танысуға және қол қоюға жататын құжаттарды ұсынуға міндетті.

4.2. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасына, Қағидаларға және келісілген жеке талаптарға сәйкес микрокредит пен кепіл нысанасы туралы барлық міндетті мәліметтерді көрсете отырып, Кепіл билетін және өзге де құжаттарды ресімдеуге міндетті.

4.3. Шарт жасалғаннан және көзделген талаптар орындалғаннан кейін Ломбард Қарыз алушыға Кепіл билетінде көрсетілген сома мен тәсіл бойынша, заңнамада және Шартта көзделмеген төлемдерді ұстамай, микрокредит беруге міндетті.

4.4. Ломбард:

1. Шарт бойынша төлемдерді қабылдауға және оларды дұрыс есепке алуға;
2. оларды Шартта белгіленген кезектілікпен бөлуге;
3. төлемнің расталуын беруге немесе жіберуге;
4. тиісті міндеттеме орындалған сәттен бастап есептеулерді тоқтатуға;
5. есептеулер мен есепке алуда анықталған қателерді түзетуге міндетті.

4.5. Қарыз алушының жазбаша немесе электрондық сұрау салуы бойынша Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген 3 (үш) жұмыс күні ішінде немесе өзге мерзімде берешектің жай-күйі мен құрылымы, жасалған төлемдер және толық өтеу үшін қажетті сома туралы мәліметтерді тегін ұсынуға міндетті.

4.6. Ломбард кепіл нысанасын есепке алуды, сақталуын және тиісінше сақталу жағдайларын қамтамасыз етуге, заңды негіздер туындағанға дейін оны пайдаланбауға және оған билік етпеуге, ал міндеттемелер толық орындалғаннан кейін оны Кепіл берушіге немесе оның тиісті түрде уәкілеттік берілген өкіліне қайтаруға міндетті.

4.7. Мерзімі өткен берешек туындаған жағдайда Ломбард күнтізбелік 10 (он) күннен кешіктірмей Қарыз алушыға мерзімін өткізіп алу, берешек мөлшері, Шарт талаптарын өзгерту туралы өтінішпен жүгіну құқығы және міндеттемелерді одан әрі орындамаудың салдары туралы хабарлама жіберуге міндетті.

Хабарлама Қазақстан Республикасының заңнамасында, Кепіл билетінде және Шартта көзделген тәсілмен жіберіледі.

4.8. Ломбард Қарыз алушының Шарт талаптарын өзгерту және берешекті реттеу туралы өтініштерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде қабылдауға және қарауға міндетті.

Қарау нәтижелері бойынша Ломбард келісімі туралы, қарсы ұсыныс туралы немесе заңнамада бас тартуды негіздеу міндеті көзделген жағдайларда дәлелді бас тарту туралы хабарлайды.

4.9. Ломбард қаржылық қызметтерді тұтынушылардың өтініштерін тегін қабылдауға, тіркеуге және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімде қарауға, сондай-ақ өтініштің мәні бойынша жауап жіберуге міндетті.

4.10. Берешек коллекторлық агенттікке берілген немесе талап ету құқығы басқа тұлғаға берілген жағдайда Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда Қарыз алушыны хабардар етуге және дербес деректерді қорғау, микрокредит беру құпиясын сақтау және Қарыз алушының құқықтарын қорғау жөніндегі талаптарды сақтауға міндетті.

4.11. Ломбард құпиялылықты сақтауға, дербес деректердің қорғалуын қамтамасыз етуге және мәліметтерді кредиттік бюроларға және өзге тұлғаларға тек заңды негіз болған кезде ғана беруге міндетті.

Дұрыс емес мәліметтер анықталған жағдайда Ломбард оларды Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен түзетуге міндетті.

4.12. Ломбард өз атауының, орналасқан жерінің, байланыс және төлем деректемелерінің өзгергені туралы Қарыз алушыны Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген тәсілмен және мерзімдерде хабардар етуге міндетті.

4.13. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында, Қағидаларда, Кепіл билетінде және Шартта көзделген өзге де міндеттерді орындайды.

5. ЛОМБАРД ҚЫЗМЕТІНІҢ ШЕКТЕУЛЕРІ

5.1. Ломбард Қарыз алушының жағдайын нашарлататын бағытта Шарттың талаптарын біржақты тәртіппен өзгертуге құқылы емес, оның ішінде сыйақы мөлшерлемесін, микрокредит сомасын, төлемдер немесе жауапкершілік мөлшерін ұлғайтуға, орындау мерзімін қысқартуға немесе жаңа міндеттер мен төлемдерді енгізуге жол берілмейді.

Біржақты өзгертуге тек Қарыз алушының жағдайын жақсарту мақсатында немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында тікелей көзделген өзге де жағдайларда ғана жол беріледі.

5.2. Ломбард:

1. Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделмеген комиссияларды, алымдарды және өзге де төлемдерді белгілеуге және өндіріп алуға;
2. микрокредитті толық немесе ішінара мерзімінен бұрын өтегені үшін тұрақсыздық айыбын, комиссияны немесе өзге де төлемдерді алуға;
3. жасалған Шарт бойынша микрокредит сомасын ұлғайтуға;
4. теңгемен берілген микрокредит бойынша міндеттемелерді шетел валютасына немесе өзге баламаға байланысты индекстеуге;
5. заңнамада белгіленген шекті мөлшерден артық сыйақыны, тұрақсыздық айыбын және өзге де төлемдерді есептеуге;

6. егер төлем мерзімі демалыс немесе мереке күніне түсіп, төлем келесі жұмыс күні жүргізілсе, тұрақсыздық айыбын өндіріп алуға құқылы емес.

5.3. Ломбард Қарыз алушының бөлек ерікті келісімінсіз, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес міндетті болып табылмайтын сақтандыруды, тауарды, жұмысты, көрсетілетін қызметті немесе өзге де қосымша өнімді сатып алуды микрокредит берудің міндетті шарты ретінде қоюға құқылы емес.

5.4. Өндіріп алуға заңды негіздер туындағанға дейін Ломбард кепіл нысанасын пайдалануға, оны үшінші тұлғалардың пайдалануына беруге, иеліктен шығаруға, қайта кепілге қоюға немесе оған өзге де түрде билік етуге құқылы емес.

Кепіл нысанасын өткізуге белгіленген сақтау мерзімі аяқталғанға дейін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де тыйымдар немесе шектеулер болған кезде жол берілмейді.

5.5. Мерзімі өткен берешек мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жасау кезінде Ломбард:

1. Қазақстан Республикасының заңнамасында және Кепіл билетінде белгіленген өзара іс-қимыл жасау тәсілдерін, уақытын және жиілігін бұзуға;
2. Қарыз алушыны немесе Кепіл берушіні берешек мөлшері, Ломбардтың өкілеттіктері немесе міндеттемелерді орындамаудың ықтимал салдары туралы жаңылыстыруға;
3. қорқыту, қорлау, қысым көрсету немесе өзге де адал емес ықпал ету тәсілдерін қолдануға;
4. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, үшінші тұлғаларға микрокредит және берешек туралы мәліметтерді жария етуге құқылы емес.

5.6. Берешекті коллекторлық агенттікке беру, талап ету құқығын басқа тұлғаға беру, нотариусқа немесе сотқа жүгіну кезінде Ломбард:

1. жоқ немесе дұрыс есептелмеген берешекті беруге немесе өндіріп алуға;
2. бір соманы екі рет өндіріп алуға;
3. заңды негізсіз төлемдер мен шығыстарды берешек құрамына енгізуге;
4. аумақтық тиістілік, талаптың даусыздығы және нотариустың тәуелсіздігі туралы талаптарды бұза отырып, атқарушылық жазба жасауға жүгінуге құқылы емес.

5.7. Ломбард заңды негізсіз немесе Шартты жасасу және орындау мақсаттарынан артық көлемде дербес деректерді және микрокредит беру құпиясын құрайтын мәліметтерді жинауға, пайдалануға, сақтауға немесе беруге құқылы емес.

5.8. Ломбард Қарыз алушымен және Кепіл берушімен қатынастарда олар таныстырылмаған әрі заңнамада және Шартта көзделмеген қосымша міндеттерді, төлемдерді немесе шектеулерді жүктейтін ішкі құжаттарға сілтеме жасауға құқылы емес.

5.9. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген өзге де шектеулер мен тыйымдарды сақтауға міндетті.

6. ТАРАПТАРДЫҢ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ

6.1. Шарт бойынша міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және осы Шартқа сәйкес жауапты болады.

6.2. Қарыз алушы микрокредит сомасын уақтылы қайтаруға, сыйақыны төлеуге, ұсынылған құжаттар мен мәліметтердің дұрыстығына, сондай-ақ Шарт бойынша өзге де міндеттемелерді орындауға жауапты болады.

Ақшалай міндеттемелерді орындауды кешіктірген жағдайда Ломбард Шарттың 1.8-тармағында және Кепіл билетінде белгіленген мөлшерде және тәртіппен тұрақсыздық айыбын есептеуге құқылы.

6.3. Кепіл беруші мүлікті кепілге берудің заңдылығы, ол туралы мәліметтердің дұрыстығы, жария етілмеген ауыртпалықтардың және үшінші тұлғалардың құқықтарының болмауы, сондай-ақ кепіл нысанасының өзіне белгілі қауіпті қасиеттерін немесе елеулі кемшіліктерін жасырғанынан келтірілген зиян үшін жауапты болады.

Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе жеке жасалған келісімде өзгеше тікелей көзделмесе, Қарыз алушы болып табылмайтын Кепіл беруші қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша кепіл нысанасының құны шегінде жауап береді.

6.4. Ломбард төлемдерді дұрыс есепке алу және берешекті дұрыс есептеу үшін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген жағдайларда және шектерде кепіл нысанасының жоғалуы, жетіспеуі, ауыстырылып қойылуы немесе бүлінуі үшін жауапты болады.

Қате анықталған жағдайда Ломбард қайта есептеу жүргізуге және үшінші тұлғаларға берілген дұрыс емес мәліметтерді түзетуге міндетті.

6.5. Шартты бұзған тарап Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер болған кезде екінші тарапқа құжатпен расталған залалды өтеуге міндетті.

Бір мүліктік шығын бойынша екі рет өндіріп алуға немесе екі рет өтемақы төлеуге жол берілмейді.

6.6. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өз қызметкерлерінің және өзі тартқан тұлғалардың әрекеттері Ломбардтың әрекеттері болып саналатын жағдайларда, Ломбард олардың әрекеттері үшін жауап береді.

Кепіл нысанасын сақтау, бағалау, өткізу, төлемдерді қабылдау немесе берешекті өндіріп алу үшін үшінші тұлғаларды тарту Ломбардты заң бойынша өзінде сақталатын міндеттерден босатпайды.

6.7. Егер тарап міндеттеменің бұзылуы еңсерілмейтін күш мән-жайларының салдарынан болғанын дәлелдесе, ол жауапкершіліктен босатылады.

Ақша қаражатының болмауы, контрагенттердің міндеттемелерді бұзуы, сондай-ақ әдеттегі шаруашылық немесе техникалық қиындықтар өздігінен еңсерілмейтін күш мән-жайлары болып табылмайды.

Тарап мұндай мән-жайлардың туындағаны туралы екінші тарапты хабардар етуге және олардың салдарын азайту үшін ақылға қонымды шаралар қабылдауға міндетті.

6.8. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында жауапкершілікті шектеуге немесе алып тастауға тыйым салынса, мұндай шектеу немесе алып тастау қолданылмайды.

7. ШАРТТЫ ӨЗГЕРТУ, РЕТТЕУ ЖӘНЕ ТОҚТАТУ

7.1. Шарттың талаптары тараптардың келісімі бойынша, Қарыз алушының жағдайын жақсарту мақсатында Ломбардтың біржақты тәртіппен, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жағдайларда өзгертілуі мүмкін.

Қарыз алушының жағдайын нашарлататын өзгерістерге оның келісімімен немесе заңнаманың тікелей талабына сәйкес қана жол беріледі.

7.2. Шарт талаптарының өзгеруі қосымша келісіммен, жаңа Кепіл билетімен, өтеу кестесімен немесе өзгертілген талаптарды айқындауға және тараптардың келісімін растауға мүмкіндік беретін өзге де құжатпен ресімделеді.

Ломбард қызметкерлерінің ауызша келісімдері Шартты өзгертпейді.

7.3. Микрокредит мерзімі тараптардың келісімі бойынша және кепіл нысанасы өткізілмеген жағдайда ғана ұзартылуы мүмкін.

Ұзарту автоматты түрде жүзеге асырылмайды және егер Қарыз алушыға қосымша ақша қаражаты берілмесе, жаңа микрокредит беру болып есептелмейді.

Егер мұндай міндет заңнамада немесе тараптардың келісімінде көзделмесе, Ломбард ұзартудан бас тартуға құқылы.

7.4. Қарыз алушы қаржылық жағдайы нашарлаған кезде, мерзімін өткізіп алу қаупі туындаған кезде немесе мерзімі өткен берешек пайда болғаннан кейін Шарт талаптарын өзгерту туралы өтінішпен Ломбардқа жүгінуге құқылы.

Өтініш Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде жеке өзі, өкілі арқылы, пошта немесе электрондық байланыс арқылы не Ломбард пайдаланатын өзге тәсілмен беріледі.

7.5. Өтініште Қарыз алушы жүгіну себептерін, берешекті реттеу бойынша ұсынылатын талаптарды көрсетеді және қолда бар растайтын құжаттарды қоса береді.

Ломбард өтінішті қарау үшін қажетті қосымша мәліметтерді сұратуға құқылы.

7.6. Берешекті реттеу мерзімді ұзартуды, төлемді кейінге қалдыруды, өтеу кестесін немесе әдісін өзгертуді, сыйақыны немесе тұрақсыздық айыбын азайтуды, берешектің бір бөлігін есептен

шығаруды не Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де шараларды көздеуі мүмкін.

Егер заңнамада өзгеше белгіленбесе, қолданылатын шараны таңдау және Шарт талаптарын өзгертуге келісім беру Ломбардтың қалауы бойынша жүзеге асырылады.

7.7. Ломбард өтінішті қарап, заңнамада белгіленген мерзімде Қарыз алушыға:

1. ұсынылған талаптармен келісетіні туралы;
2. қарсы ұсыныс туралы;
3. заңнамада бас тартуды негіздеу міндеті көзделген жағдайларда – дәлелді бас тарту туралы хабарлама жібереді.

Шартқа енгізілген өзгерістер тиісті түрде ресімделгеннен кейін күшіне енеді.

7.8. Өтініш қаралып жатқан кезеңде Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген берешекті өндіріп алуға және кепіл нысанасын өткізуге қатысты шектеулерді сақтауға міндетті.

Өтініш беру өздігінен Қарыз алушының міндеттемелерін тоқтатпайды және заңнамада немесе тараптардың келісімінде тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, есептеулерді тоқтатпайды.

7.9. Ломбардтың шешімімен келіспеген жағдайда Қарыз алушы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен микроқаржылық омбудсманға, уәкілетті органға немесе сотқа жүгінуге құқылы.

7.10. Шарт:

1. міндеттемелер толық орындалған кезде;
2. кепіл нысанасы өткізілгенде немесе заңнамада белгіленген тәртіппен Ломбардтың меншігіне өткенде;
3. тараптардың келісімі бойынша;
4. өтемақы беру, есепке жатқызу немесе борышты кешіру арқылы;
5. сот актісінің негізінде;
6. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де негіздер бойынша тоқтатылады.

7.11. Міндеттемелер толық орындалғаннан кейін Ломбард есептеулерді тоқтатады, берешектің өтелгенін есепке алады және кепіл нысанасын Кепіл берушіге қайтарады.

Кепіл нысанасы өткізілген жағдайда Ломбард түпкілікті есеп айырысуды жүргізеді, алынған соманы берешекті өтеуге есепке алады және қалдық ақша қаражаты болған жағдайда оны Кепіл берушіге қайтарады.

7.12. Микрокредит мерзімінің аяқталуы, мерзімі өткен берешектің туындауы, берешектің коллекторлық агенттікке берілуі, атқарушылық жазбаның жасалуы немесе сотқа жүгіну өздігінен Шарттың тоқтатылуына әкеп соқпайды.

8. ТАЛАП ҚҰҚЫҒЫН БЕРУ (ЦЕССИЯ)

8.1. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап ету құқығын беруге жол берілетін тұлғаға Шарт бойынша талап ету құқығын беруге құқылы.

Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе Шартта өзгеше көзделмесе, талап ету құқығын беру үшін Қарыз алушының келісімі талап етілмейді.

8.2. Жаңа кредиторға талап ету құқығы берілген күнгі жағдай бойынша Ломбардтың құқықтары төлемдерді, қайта есептеулерді және берешек мөлшеріне әсер ететін өзге де мән-жайларды ескере отырып, бұрынғы көлемде және бұрынғы талаптармен ауысады.

Жаңа кредитор Ломбард талап ете алатын көлемнен артық көлемде міндеттеменің орындалуын талап етуге құқылы емес.

8.3. Талап ету құқығын беру Қарыз алушының жағдайын нашарлатуға, оның міндеттемелерінің көлемін ұлғайтуға, жаңа төлемдерді енгізуге немесе Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген құқықтарын шектеуге жол бермейді.

8.4. Қарыз алушы мен Кепіл беруші талап ету құқығының берілгені туралы хабарламаны алған кезге дейін Ломбардқа қарсы қоюға құқылы болған барлық қарсылықтарын жаңа кредиторға да қоюға құқылы.

8.5. Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімде және тәртіппен Қарыз алушыға талап ету құқығының берілгені туралы хабарлама жіберіледі.

Хабарламада жаңа кредитор туралы мәліметтер, оның байланыс және төлем деректемелері, сондай-ақ талап ету құқығы берілген күнгі берешек мөлшері көрсетілуге тиіс.

8.6. Талап ету құқығының берілгені туралы тиісті хабарламаны алғанға дейін Қарыз алушы бастапқы кредитор алдындағы міндеттемесін орындауға құқылы.

Қарыз алушы хабарламаны алғанға дейін Ломбардқа тиісінше жүргізген төлемдер Шарт бойынша міндеттеменің орындалуы болып есептеледі.

8.7. Талап ету құқығын беру кезінде Ломбард жаңа кредиторға берілген талап ету құқығын растау және жүзеге асыру үшін қажетті құжаттар мен мәліметтерді Қазақстан Республикасының дербес деректерді қорғау және микрокредит беру құпиясы туралы заңнамасының талаптарын сақтай отырып беруге құқылы.

8.8. Егер Шарт бойынша кредитор өзгермесе, берешекті сотқа дейін өндіріп алу және реттеу мақсатында коллекторлық агенттікке беру талап ету құқығын беру болып табылмайды.

8.9. Талап ету құқығын кейіннен беру осы бөлімде көзделген талаптармен және Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтай отырып жүзеге асырылады.

8.10. Талап ету құқығын беру Қарыз алушы мен Кепіл берушінің Шарт бойынша ақпарат алуға, берешекті реттеуге, қарсылықтар білдіруге, микроқаржы омбудсманына, уәкілетті органға және сотқа жүгінуге деген құқықтарын тоқтатпайды және шектемейді.

9. ҚАРЫЗ АЛУШЫ МЕН КЕПІЛ БЕРУШІНІҢ МІНДЕТТЕРІ

9.1. Қарыз алушы міндетті:

1. Залогтық билетте және Шартта белгіленген тәртіппен және мерзімдерде микрокредит сомасын қайтаруға және сыйақыны төлеуге;
2. Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген жағдайларда және шектерде ғана тұрақсыздық айыбын және өзге де сомаларды төлеуге;
3. Шартты жасасу және орындау үшін қажетті дұрыс құжаттар мен мәліметтерді ұсынуға;
4. Ломбардқа байланыс және өзге де маңызды деректерінің өзгергені туралы хабарлауға;
5. Қазақстан Республикасының заңнамасында және Шартта көзделген өзге де міндеттерді орындауға.

9.2. Қарыз алушы құжаттарға қол қоюға дейін оларда көрсетілген жеке деректердің және микрокредит берудің жеке талаптарының дұрыстығын тексеруге міндетті.

Құжаттарға қол қою Қарыз алушыны техникалық қателерді түзетуді талап ету және заңсыз есептелген төлемдерге дау айту құқығынан айырмайды.

9.3. Қарыз алушы Шарт талаптарын өзгерту туралы өтініш берген кезде өтініш жасау себептерін көрсетуге, оны қарау үшін қажетті қолда бар растайтын құжаттар мен дұрыс мәліметтерді ұсынуға міндетті.

9.4. Кепіл беруші міндетті:

1. Өзіне заңды негізде тиесілі мүлікті кепілге беруге;
2. Мүліктің шығу тегі, жай-күйі, жинақтылығы, кемшіліктері және құқықтық мәртебесі туралы дұрыс мәліметтерді хабарлауға;
3. Үшінші тұлғалардың өзіне белгілі құқықтары, тыйым салулар, қамауға алу және өзге де ауыртпалықтар туралы Ломбардқа хабарлауға;
4. Мүліктің қауіпті немесе ерекше қасиеттері және оны сақтаудың қажетті талаптары туралы хабарлауға;
5. Кепіл нысанын қарауға, тексеруге, бағалауға және сәйкестендіруге мүмкіндік беруге;
6. Егер мұндай келісім Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес талап етілсе, мүлікті кепілге беруге жұбайының немесе өзге тұлғаның келісімін ұсынуға.

9.5. Қамтамасыз етілген міндеттемелер толық орындалғаннан кейін Кепіл беруші кепіл нысанын алуға, сәйкестендіруден өтуге, оның жай-күйін тексеруге және қайтару туралы құжатқа қол қоюға міндетті.

Кепіл нысанын өкіл арқылы алуға тиісті өкілеттіктер болған жағдайда жол беріледі.

9.6. Қарыз алушы мен Кепіл беруші заңды негіздер туындағаннан кейін кепіл нысанына өндіріп алуды қолдануға және оны өткізуге кедергі келтіретін құқыққа қайшы әрекеттер жасауға құқылы емес.

Заңнамада көзделген қорғау тәсілдерін, оның ішінде өтініш, шағым немесе талап қоюды пайдалану құқыққа қайшы кедергі жасау болып табылмайды.

9.7. Егер Қарыз алушы мен Кепіл беруші әртүрлі тұлғалар болып табылса, микрокредитті қайтару міндеті Қарыз алушыға жүктеледі, ал Кепіл беруші қамтамасыз етілген міндеттеме бойынша, егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе жеке келісімде өзгеше тікелей көзделмесе, кепіл нысаны шегінде жауап береді.

9.8. Қарыз алушы мен Кепіл беруші Қазақстан Республикасының заңнамасында, Залогтық билетте және Шартта тікелей көзделген өзге де міндеттерді орындауға міндетті.

Ломбардтың ішкі құжаттары, егер мұндай міндеттер Шартта немесе заңнамада көзделмесе, Қарыз алушы мен Кепіл беруші үшін қосымша міндеттер туындатпайды.

10. ХАБАРЛАМАЛАР ЖӘНЕ АҚПАРАТ АЛМАСУ

10.1. Шарт бойынша хабарламалар, өтініштер, талаптар, жауаптар және өзге де хабарламалар Қазақстан Республикасының заңнамасында жол берілетін өзге де тәсілмен жеке табысталуы, пошта байланысы арқылы, SMS-хабарлама, электрондық пошта, жеке кабинет, Ломбардтың мобильді қосымшасы немесе өзге де цифрлық сервис арқылы жіберілуі мүмкін.

10.2. Ақпарат алмасу үшін Залогтық билетте көрсетілген немесе кейін белгіленген тәртіпшен хабарланған Тараптардың байланыс деректері пайдаланылады.

Қарыз алушы мен Кепіл беруші өздерінің байланыс деректері өзгерген жағдайда бұл туралы Ломбардқа 5 (бес) жұмыс күні ішінде хабарлауға міндетті.

Мұндай хабарлама алынғанға дейін Ломбард бұрын ұсынылған мәліметтерді пайдалануға құқылы.

10.3. Ломбард ресми байланыс арналарын пайдалануға және міндетті хабарламаларды жіберу кезінде хабарламаның жіберілгенін, күнін және мазмұнын растау мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті.

Егер нақты хабарлама үшін заңнамада арнайы жіберу тәсілі немесе мерзімі белгіленсе, Қазақстан Республикасының заңнамасының талаптары қолданылады.

10.4. Хабарлама мынадай жағдайларда жіберілді деп есептеледі:

1. жеке табысталған кезде — табыс етілген күні немесе алудан бас тарту тиісті түрде тіркелген күні;
2. пошта немесе курьерлік жөнелту кезінде — жөнелтім байланыс операторына берілген күні;
3. SMS, электрондық пошта немесе цифрлық сервис арқылы жіберілген кезде — техникалық деректермен расталған жіберілген немесе орналастырылған күні.

Хабарламаның алынған сәті және оны жіберудің құқықтық салдары Қазақстан Республикасының заңнамасына және нақты мән-жайларға сәйкес айқындалады.

10.5. Пошта жөнелтілімінің қайтарылуы адресаттың оның мазмұнымен автоматты түрде танысқанын білдірмейді, алайда хабарлама заңнама және Шарт талаптары сақтала отырып, соңғы хабарланған мекенжайға жіберілген жағдайда, ол тиісті түрде жіберілген деп есептелуі мүмкін.

10.6. Электрондық хабарлама хабарламаның жіберілгенін, ақпараттың ұсынылғанын немесе өтініштің алынғанын растауы мүмкін, алайда Шартты өзгерту немесе тоқтату үшін арнайы нысан талап етілген жағдайда, ол Тараптардың қол қойылған келісімін алмастырмайды.

10.7. Ломбардтың ресми интернет-ресурсында ақпарат орналастыру жалпыға қолжетімді құжаттар мен мәліметтерді жария ету мақсатында қолданылады.

Егер жеке хабарлау Қазақстан Республикасының заңнамасына немесе Шартқа сәйкес міндетті болса, сайтта жариялау мұндай жеке хабарламаны алмастырмайды және өздігінен бұрын жасалған Шартқа өзгерістер енгізбейді.

- 10.8.** Қарыз алушы мен Кепіл беруші Ломбардқа өтініштерін жеке өзі, өкілі арқылы, пошта немесе электрондық байланыс арқылы не заңнамада көзделген өзге де тәсілмен жіберуге құқылы. Жауап өтініш беруші көрсеткен тәсілмен немесе өтініш келіп түскен тәсілмен жіберіледі.
- 10.9.** Ақпарат алмасу кезінде Тараптар дербес деректерді қорғау және құпиялылық талаптарын сақтауға міндетті.
- Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, микрокредит және берешек туралы мәліметтерді үшінші тұлғаларға жария етуге құқылы емес.
- 10.10.** Байланыс арналарының біріндегі техникалық ақау хабарламаны немесе өтінішті жіберудің басқа қолжетімді тәсілін пайдалануға кедергі келтірмейді.
- 10.11.** Хабарламаларды жіберудің міндетті тәртібін сақтамау Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құқықтық салдарға әкеп соғады.

11. ДАУЛАРДЫ ШЕШУ ТӘРТІБІ

- 11.1.** Шарттан туындайтын даулар мен келіспеушіліктерді Тараптар келіссөздер жүргізу, өтініштер мен талап-арыздар жолдау, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де тәсілдер арқылы реттеуге құқылы.
- 11.2.** Қарыз алушы мен Кепіл беруші Ломбардқа тікелей өтініштермен, шағымдармен және қарсылықтармен жүгінуге құқылы. Өтініштер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімдерде тегін қаралады.
- Ломбардқа алдын ала жүгіну заңнамада тікелей көзделген жағдайларда ғана міндетті болып табылады.
- 11.3.** Қарыз алушы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен микроқаржылық омбудсманға, уәкілетті мемлекеттік органдарға және сотқа жүгінуге құқылы. Ломбардқа немесе омбудсманға жүгіну сот арқылы қорғау құқығынан айырмайды.
- 11.4.** Даулар Қазақстан Республикасының соттарында заңнамада белгіленген соттылық қағидаларына сәйкес қаралады.
- Шарт Қазақстан Республикасының заңнамасында мұндай құқық көзделген жағдайларда тұтынушының сотты таңдау құқығын шектемейді.
- 11.5.** Заңды негіздер болған кезде Ломбард атқарушылық жазба жасау үшін нотариусқа немесе сотқа жүгінуге құқылы.
- Кепіл билетін (Залоговый билет) жасасу Қарыз алушының болашақта берілетін берешек есебін сөзсіз мойындауын білдірмейді және оның қарсылық білдіру, атқарушылық жазбаны даулауға және заңнамада көзделген өзге де қорғау тәсілдерін пайдалануға құқығын шектемейді.
- 11.6.** Қарыз алушының, омбудсманның, мемлекеттік органның немесе соттың талабы бойынша Ломбард негізгі борыш сомасын, сыйақыны, тұрақсыздық айыбын, жүргізілген төлемдерді және кепіл затын өткізуден алынған сомаларды айқындауға мүмкіндік беретін берешек есебін ұсынады. Ломбардтың берешек есебі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен даулануы мүмкін.
- 11.7.** Сот, нотариаттық, атқарушылық және өзге де шығыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда, мөлшерде және тәртіппен ғана өтеледі.
- 11.8.** Шарттан туындайтын талаптар бойынша талап қою мерзімдері Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес айқындалады.
- 11.9.** Шарттың талаптары Қарыз алушының немесе Кепіл берушінің омбудсманға, мемлекеттік органдарға немесе сотқа жүгіну, қарсылық білдіру және заңнамада көзделген өзге де қорғау тәсілдерін пайдалану құқықтарын шектейтіндей түсіндірілмеуге тиіс.

12. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

- 12.1.** Шарт Ломбард пен Қарыз алушы Кепіл билетін (Залоговый билет) оған қол қойған сәттен бастап жасалған болып есептеледі және күшіне енеді. Ломбардтың микрокредит беру жөніндегі міндеттемесі Қарыз алушыға ақшалай қаражатты қолма-қол беру немесе микрокредит сомасын қолма-қол ақшасыз тәртіппен аудару сәтінен бастап орындалды деп есептеледі.
- Кепілге қатысты Тараптардың құқықтары мен міндеттері кепіл затын Ломбардқа берген сәттен бастап туындайды. Шарт Тараптардың міндеттемелері толық орындалғанға немесе тоқтатылғанға дейін қолданылады.

12.2. Шарттың ажырамас бөліктері болып мыналар табылады:

1. осы Қосылу шарты;
2. Кепіл билеті;
3. Негізгі ақпараттық құжат;
4. микрокредиттің жарамдылығын бағалау нәтижесі туралы құжат;
5. өтеу кестесі — ол болған жағдайда;
6. қосымша келісімдер және Шарттың бөлігі ретінде танылған өзге де құжаттар.

12.3. Құжаттар арасында қайшылықтар болған жағдайда Қазақстан Республикасының міндетті құқықтық нормалары, одан кейін Кепіл билетінің жеке талаптары мен қосымша келісімдер, ал содан кейін осы Қосылу шарты қолданылады.

Жеке талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келетін бөлігінде қолданылмайды.

12.4. Шартқа Кепіл билетіне қол қойылған күні қолданыста болған Қосылу шартының редакциясы қолданылады.

Егер жаңа редакция Қарыз алушының жағдайын нашарлататын болса, Қазақстан Республикасының заңнамасында тікелей көзделген жағдайларды қоспағанда, ол бұрын жасалған шарттарға қолданылмайды.

12.5. Заңнама өзгерген жағдайда Шарттың ережелері Қазақстан Республикасының міндетті құқықтық нормаларына қайшы келмейтін бөлігінде қолданылады.

Егер заңнамада Қарыз алушы үшін неғұрлым қолайлы талаптар белгіленсе, заңнаманың тиісті ережелері қолданылады.

12.6. Шарттың жекелеген ережесінің жарамсыздығы немесе қолданылмайтындығы оның қалған ережелерінің жарамсыздығына әкеп соқпайды.

Мұндай талаптың орнына Қазақстан Республикасының тиісті заң нормасы қолданылады.

12.7. Шартқа Қазақстан Республикасының заңнамасы қолданылады.

Шартта реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасымен реттеледі.

12.8. Шарт және өзге де міндетті құжаттар Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен қазақ және орыс тілдерінде ресімделеді. Екі мәтіннің де заңды күші бірдей.

12.9. Шарт бойынша құжаттар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен қағаз жеткізгіште немесе электрондық нысанда ресімделуі және ұсынылуы мүмкін.

12.10. Ломбард Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мерзімдер ішінде Шарт бойынша құжаттар мен мәліметтерді жеке деректерді қорғау және құпиялылық талаптарын сақтай отырып сақтайды.

12.11. Шарт тоқтатылғаннан кейін түпкілікті есеп айырысуларға, жауапкершілікке, кепіл затын өткізуден алынған қалдық соманы қайтаруға, жеке деректерді қорғауға, дауларды шешуге және құжаттарды сақтауға қатысты ережелер өз күшін сақтайды.

12.12. Ломбардтың өзекті деректемелері, байланыс деректері, банктік шоттары және лицензиясы туралы мәліметтер Кепіл билетінде көрсетіледі және Ломбардтың ресми интернет-ресурсында орналастырылады.

12.13. Кепіл билетіне қол қою арқылы Қарыз алушы осы Шартқа қосылғанын және оның талаптарымен, сондай-ақ заңнамада көзделген құжаттармен танысу мүмкіндігін алғанын растайды.

Мұндай растау Қарыз алушының Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген құқықтарынан бас тартуын білдірмейді және оны заңсыз талаптарға, есептеулерге немесе Ломбардтың әрекеттеріне дау айту құқығынан айырмайды.

12.14. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген тиісті омбудсманның атауы мен мәртебесін өзгерту қолданысқа енгізілген күннен бастап Шартта пайдаланылатын «микроқаржылық омбудсман» термині осындай өзгерістерді ескере отырып қолданылады.